

MIDZUID

werkt voor iedereen

Eerste herziene begroting 2026
“Opmaat naar intensievere samenwerking”

Vastgesteld AB op 19 maart 2026

Wij zijn MidZuid

MidZuid is er voor alle mensen in onze regio die een duwtje in de rug nodig hebben naar werk. Ze zijn klaar voor het werkproces, maar kunnen zonder hulp de afstand niet overbruggen. Wij bieden die hulp. Alles wat we doen draagt eraan bij dat zoveel mogelijk mensen zo dicht mogelijk bij werk komen. Ze dragen bij, hebben betekenis en zijn daardoor waardevol onderdeel van de maatschappij.

We zijn een kei in het begeleiden naar werk. Omdat we ons altijd richten op wat iemand wél kan en wil. We zijn er namelijk van overtuigd dat er altijd wat kan. Ieder op zijn tempo met de juiste ondersteuning en begeleiding. We laten mensen inzien dat er meer uit jezelf te halen is dan dat je dacht dat erin zat.

We herkennen het als iemand nog niet klaar is voor het werkproces, ze hebben eerst andere hulp nodig. Dan verwijzen we door naar specialisten met de passende kennis uit ons netwerk. We bieden dat wat iemand op dat moment nodig heeft om de stap naar werk te kunnen maken. Dat kunnen we omdat we observeren, luisteren, praten.

Doordat we kijken naar de persoon en zijn situatie en veel kennis en kunde in huis hebben, kunnen we de juiste knoppen vinden om aan te draaien. De ene keer past een standaard-procedure prima en de andere keer proberen we iets nieuws als dat beter werkt. Dat doen we resultaatgericht. Soms is dat eenvoudig, soms vraagt het meer vindingrijkheid; wij zorgen dat het voor elkaar komt. En investeren continu in de ontwikkeling van onze medewerkers zodat ze dat ook als de besten kunnen blijven doen.

We zoeken of creëren samen met werkgevers in de regio passende werkplekken, we ontwikkelen mensen waar nodig. En je kunt ook bij MidZuid zelf aan het werk in bijvoorbeeld industrie, catering, schoonmaak en groenvoorziening.

Het mag duidelijk zijn dat samenwerken cruciaal is om ons werk goed te kunnen doen. Samen met degenen die we helpen naar werk, samen met de werkgevers in de regio, samen met andere specialisten, samen met de gemeente, samen komen we tot een passende duurzame oplossing.

MidZuid

Werkt voor iedereen

“Ik ga met liefde en plezier naar Flinstering toe. Ik kom lachend naar mijn werk. Ik heb er echt zin in.”

Mia, werkzaam bij tweedehandskledingwinkel Flinstering, onlangs op 18 november gewaardeerd met de “Social impact Award” van de gemeente Oosterhout.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
2. Belangrijkste actuele ontwikkelingen	6
3. Wat mag het kosten in 2026	7
3.1. Beeld van de financiële ontwikkeling 2025/2026	7
3.2. Belangrijkste uitgangspunten in de herziene begroting.....	7
3.3. De herziene begroting 2026 op hoofdlijnen	8
3.4. De herziene begroting 2026 in cijfers en de toelichting per onderdeel	9
3.4.1. Herziene begroting 2026 WAVA.....	9
3.4.2. Meerjarenperspectief 2027-2029 WAVA.....	12
3.4.3. Herziene begroting 2026 WAVA.....	13
3.5. Maatregelen, ontwikkelingen en kansen.....	21
3.5.1. Ontwikkelingen in bestaande regelgeving voor 2026.....	21
3.5.2. Indexeringen overige kosten.	21
3.5.3. Maatregelen en kansen	22
3.5.4. Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen MidZuid versus besparingen	24
4. Jaarplan en begroting 2026 WSP	25
4.1. Jaarplan 2026	25
4.1.1. Ontwikkelingen algemeen.....	25
4.1.2. Doelstelling 2026	26
4.1.3. Werkgeversdienstverlening en regionale aanpak.....	26
4.2. Begroting 2026 WSP.....	28
4.3. Toelichting op begroting WSP en verdeling gemeentelijke bijdrage	28
5. Overige paragrafen	30
5.1. Bedrijfsvoering	30
5.1.1. Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering	30
5.1.2. Ontwikkelingen in samenstelling personeel.....	30
5.2. Weerstandscapaciteit en risicobeheersing	32
5.3. Onderhoud kapitaalgoederen.....	35
5.4. Investerings	36
5.5. Financiering	37
5.6. Verbonden partijen	38
6. Bijlagen	39

6.1. Bijlage 1: Inzicht in gemeentelijke bijdrage.....	39
6.2. Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten.....	41

1. Inleiding

Voor u ligt de herziene begroting van 2026. Sinds 2023 wordt in het begin van het jaar een uitgebreide begroting op gemaakt. Deze herziene begroting betreft een actualisatie van de begroting van MidZuid, welke op 3 juli 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

2. Belangrijkste actuele ontwikkelingen

Hieronder wordt een aantal specifieke ontwikkelingen uitgelicht.

Berenschot onderzoek

Op 30 oktober j.l. zijn de uitkomsten van het Berenschot onderzoek aan het algemeen bestuur gepresenteerd. Conform het adviesrapport maakt het algemeen bestuur afspraken voor alle vier de gemeenten over de aantallen Nieuw Beschut werkers (minimaal de taakstelling) en P-wetters voor de komende periode 2027-2031, welke in de lijn liggen met de ontwikkeling die de afgelopen jaren daarin al zijn gemaakt. Wat daarbij aanvullend is besloten is dat de directie van MidZuid de opdracht heeft gekregen om een verkenningsproces op te starten met de gemeente Geertruidenberg en Altena voor verdere samenwerking op het gebied van de participatie op het onderdeel reïntegratie.

TINT

Zoals in de eerste begroting 2026 ook al was aangekondigd wordt de Technohub Inclusieve Technologie (TINT) ondergebracht bij MidZuid. Daarmee zijn ook de daarbij behorende personele kosten en subsidie opbrengsten mee verschoven naar de begroting van MidZuid, waar deze voorheen in de begroting van WSP Dongemond was opgenomen.

Verduurzaming wagenpark

Er wordt bij de gemeenten aandacht gevraagd voor de budgetten bij de afdelingen openbare ruimte voor dekking van de kosten voor verduurzamingseisen die worden gesteld door de gemeenten en welke direct van invloed zijn op de kosten van het wagenpark. In de herziene begroting is hierover echter nog niets opgenomen. Zolang er geen duidelijkheid is over hoe deze extra kosten in het kader van verduurzaming worden gedekt, is er slechts een beperkte verduurzaming mogelijk zijn binnen de huidige budgetten.

Aanvullende maatregelen MidZuid

MidZuid heeft zelf een aantal maatregelen getroffen om de gemeentelijke bijdrage gelijk te kunnen houden. De maatregelen die MidZuid getroffen heeft of gaat treffen zijn onder andere:

- De indexeringsvoet op door eigen organisatie uitgevoerde werkzaamheden opgehoogd van 3,96% naar 4,5% dit levert € 70.000 op;
- Een bezuiniging op de formatiekosten van € 80.000;

3. Wat mag het kosten in 2026

3.1. Beeld van de financiële ontwikkeling 2025/2026

Uit de halfjaarrapportage en de rapportage over het derde kwartaal 2025 blijkt dat het resultaat 2025 zich positiever dan de begroting ontwikkelt. Het subsidieresultaat is gunstiger, doordat de meicirculaire 2025 leidde tot hogere budgetten dan de septembercirculaire 2024, waarop de herziene begroting 2025 was gebaseerd. Dit moet grotendeels worden betiteld als een incidentele bate, die slechts beperkt doorwerkt naar 2026. Uit de verhoging in de circulaire van 2025 moet onder meer de verhoging van de lonen van de WSW-ers worden voldaan. Daarnaast heeft de uitstroom van de WSW-ers vroeg in 2025 al plaatsgevonden, wat resulteert tot lagere loonkosten dan begroot. Tot slot is de loonsverhoging op basis van de CAO Gemeenten later ingegaan dan begroot. Mede hierdoor zijn de loonkosten van het kaderpersoneel in 2025 lager dan begroot. Ook dit zijn incidentele voordelen, die niet doorwerken in 2026.

De budgetten voor 2026 e.v., zoals opgenomen in deze herziene begroting, zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2025. Hieraan liggen meer actuele cijfers met betrekking tot de werkelijke personeelsbezetting ten grondslag. Bij het opstellen van deze herziene begroting is rekening gehouden met de (financiële) ontwikkelingen die zich in 2025 hebben voorgedaan. In paragraaf 3.3. zijn de verschillen op hoofdlijnen ten opzichte van de begroting in een overzicht weergegeven.

3.2. Belangrijkste uitgangspunten in de herziene begroting

1. Vanuit MidZuid zijn diverse bezuinigingsmaatregelen genomen in 2024 die leidde tot een daling van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de eerder afgegeven begroting 2025 van ruim € 200.000; Deze besparing is meerjarig en houdt ook stand in deze herziene begroting 2026.
2. Aantallen WSW is lager opgenomen dan het verloop van de meicirculaire 2025;
3. Beschut werkplekken nemen toe met de taakstelling of meer en ook na 2025 wordt deze stijgende lijn voortgezet;

4. Instroom participatiebanen neemt per saldo (instroom minus uitstroom) met 5 werknemers per jaar toe, maar het basisaantal is verhoogd op basis van de hogere instroom gedurende 2025;
5. De indexeringen op de omzetten worden daadwerkelijk verhoogd van 3,94% naar 4,5%, omdat de werkelijk stijging van de kosten hoger uitvalt over 2025. Met deze stijging zitten we nog steeds beduidend lager dan de andere SW-bedrijven in de regio die op 5,3% en 6,1 5 zitten;
6. De forfaitaire loonkostensubsidie (LKS) voor beschut werk is aangekondigd in de voorjaarsnota 2025 en wordt naar verwachting structureel ingevoerd per 1 januari 2028. Dit uitgangpunt wordt uitgebreider toegelicht in paragraaf 3.4.3 onder *nieuw beschut*.
7. De herziene begroting is gebaseerd op de huidige huisvestingssituatie, waarbij door de onzekerheid van de huisvesting er op dit moment lastig nieuwe grote huurders kunnen worden aangetrokken die de vertrekkende huurders compenseren. Echter is een deel van de verhuur toch weer ingevuld. Hiermee is in de begroting rekening gehouden;

3.3. De herziene begroting 2026 op hoofdlijnen

Samengevat laat de herziene begroting 2026 de hierna opgenomen cijfers zien. Zie paragraaf 3.4 voor een meer gedetailleerde uitwerking.

Bedragen * € 1.000	Oorspronkelijke begroting 2026	Herziene begroting 2026	Vershil (+ = batig)
Subsidieresultaat wsw	-420	-115	+
Saldo nieuw beschut	-310	-123	+
Saldo P-banen	-1.162	-1.337	-/-
<i>Subtotaal saldo alle doelgroepen</i>	<i>-1.892</i>	<i>-1.575</i>	
Vaste lasten WAVA	-590	-640	-/-
	-2.482	-2.215	
Operationeel resultaat	-1.153	-1.419	-/-
Onvoorzien	-100	-100	
	-3.735	-3.734	-/-
Rijksbijdrage en Impulsbudget sociale infrastructuur	375	374	-/-
Gemeentelijke bijdrage	3.360	3.360	=

3.4. De herziene begroting 2026 in cijfers en de toelichting per onderdeel

De (herziene) begroting 2026 heeft betrekking op WAVA, omdat formeel gezien alleen de Gemeenschappelijke Regeling WAVA voor haar activiteiten een begroting(swijziging) moet opstellen. Aangezien de feitelijke activiteiten in belangrijke mate plaatsvinden via de 100% dochteronderneming MidZuid B.V. wordt, in het kader van de transparantie, ook inzicht gegeven in de begrote cijfers van MidZuid B.V. door in de toelichting op de begroting een geconsolideerde begroting van WAVA en MidZuid B.V. (met toelichting) op te nemen. De lijn in de presentatie uit de oorspronkelijke begroting 2026 is ook doorgezet in deze herziene begroting en geactualiseerd naar de huidige maatstaven. Concreet betekent dit dat in paragraaf 3.4.1 wordt ingegaan op de herziene begroting 2026 van WAVA en in paragraaf 3.4.2 op het geactualiseerde meerjarenperspectief van WAVA. Vervolgens wordt in paragraaf 3.4.3 nadere toelichting op de cijfers gegeven, waarbij tevens een overzicht wordt gegeven op de geconsolideerde cijfers van WAVA en MidZuid B.V.

3.4.1. Herziene begroting 2026 WAVA

Hierna wordt een overzicht gegeven van de oorspronkelijke begrotingscijfers 2026, zoals door het bestuur vastgesteld in juli 2025, en de aangepaste cijfers volgens de herziene begroting 2026. Verder zijn in dit overzicht ter vergelijking de cijfers van de herziene begroting 2025 opgenomen.

Herziene begroting 2026 WAVA

Bedragen * € 1.000

	Begroting 2025 herzien	Begroting 2026	Begroting 2026 herzien
Subsidieresultaat wsw			
Rijkssubsidie	12.205	11.906	12.448
Begeleid werken	-947	-975	-1.190
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.258	10.931	11.258
Personeelslasten	-11.658	-11.194	-11.170
Vervoer doelgroep	-172	-157	-203
Totaal personeelskosten ca.	-11.830	-11.351	-11.373
Subsidieresultaat wsw	-572	-420	-115
Nieuw beschut			
Loonkostensubsidies	1.811	1.981	2.279
Personeelslasten	-3.404	-3.829	-3.813
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.593	-1.848	-1.534
Begeleidingsvergoedingen	1.341	1.539	1.411
Saldo nieuw beschut	-252	-310	-123
Nieuwe doelgroepen (P-wet)			
Loonkostensubsidies	1.187	1.285	1.428
Personeelslasten	-2.806	-3.037	-3.416
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.619	-1.752	-1.988
Begeleidingsvergoedingen	534	590	651
Saldo nieuwe doelgroepen	-1.085	-1.162	-1.337
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.909	-1.892	-1.575
Vaste lasten WAVA			
Gebouw	-833	-920	-920
Huuropbrengst derden	162	166	116
Doorbelast gebruik gebouwen	597	610	610
Rente lening BNG	-168	-218	-218
Energie	-223	-229	-229
Vaste lasten	-465	-590	-640
Overhead			
Personeelskosten	-	-	-
Doorbelasting naar MidZuid B.V.	-	-	-
Totaal	-	-	-
Overige bedrijfskosten	-35	-35	-40
Doorbetaling bijdrage GR WAVA aan MidZuid B.V.	-1.875	-2.025	-2.062
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	963	907	683
Onvoorzien	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-3.421	-3.735	-3.734
Rijksbijdrage en Impulsbudget sociale infrastructuur	375	375	374
Gemeentelijke bijdrage	3.046	3.360	3.360
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	-	-	-

3.4.2. Meerjarenperspectief 2027-2029 WAVA

In onderstaand overzicht staan de geactualiseerde meerjarencijfers van WAVA.

Bedragen * € 1.000	Begroting	Meerjarenraming		
	2026 herzien	2027	2028	2029
Subsidieresultaat wsw				
Rijkssubsidie	12.448	11.996	11.748	11.197
Begeleid werken	-1.190	-1.229	-1.267	-1.309
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.258	10.767	10.481	9.889
Personeelslasten				
Vervoer doelgroep	-11.170	-10.674	-10.323	-9.627
Totaal personeelskosten ca.	-203	-188	-177	-162
	-11.373	-10.862	-10.500	-9.789
Subsidieresultaat wsw	-115	-95	-19	99
Nieuw beschut				
Loonkostensubsidies	2.279	2.440	2.602	2.763
Personeelslasten	-3.813	-4.082	-4.350	-4.619
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.534	-1.642	-1.748	-1.856
Begeleidingsvergoedingen	1.411	1.511	1.611	1.710
Saldo nieuw beschut	-123	-131	-137	-146
Nieuwe doelgroepen (P-wet)				
Loonkostensubsidies	1.428	1.491	1.555	1.618
Personeelslasten	-3.416	-3.566	-3.717	-3.867
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.988	-2.075	-2.162	-2.249
Begeleidingsvergoedingen	651	680	709	737
Saldo nieuwe doelgroepen	-1.337	-1.395	-1.453	-1.512
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.575	-1.621	-1.609	-1.558
Vaste lasten WAVA				
Gebouw	-920	-920	-1.134	-1.134
Huuropbrengst derden	116	116	116	116
Doorbelaast gebruik gebouwen	610	610	610	610
Rente lening BNG	-218	-218	-406	-406
Energie	-229	-229	-229	-229
Vaste lasten	-640	-640	-1.043	-1.043
Overhead				
Personeelskosten	-	-	-	-
Doorbelaasting naar MidZuid B.V.	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten				
	-40	-40	-40	-40
Doorbetaling bijdrage GR WAVA aan MidZuid B.V.	-2.062	-2.191	-2.320	-2.447
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	683	758	914	1.063
Onvoorzien	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-3.734	-3.834	-4.198	-4.125
Rijksbijdrage en Impulsbudget sociale infrastructuur	374	385	396	407
Gemeentelijke bijdrage	3.360	3.449	3.802	3.718
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	-	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	-	-	-	-

3.4.3. Herziene begroting 2026 WAVA

Uitgangspunten bij het opstellen van de herziene begroting

De bij het opstellen van de herziene begroting gehanteerde (financiële) uitgangspunten zijn uitgebreid toegelicht in bijlage 2, waarnaar wordt verwezen. Hieronder wordt eerst een toelichting gegeven op de specifieke cijfers van WAVA.

Subsidieresultaat WSW

Het subsidieresultaat in de begroting 2026 was gebaseerd op de septembercirculaire 2024. Uit de mei-/septembercirculaire 2025 kwam enerzijds een gunstiger beeld naar voren welke nagenoeg geheel te danken is aan de loon- en prijsaanpassing, anderzijds is de uitstroom van SW-medewerkers landelijk harder gegaan dan voorzien in het budget. De compensatie voor de loon- en prijsaanpassingen vertaalt zich door naar de algemene salarisontwikkeling van de SW-medewerkers, zodat dit batige effect vooral zichtbaar is in 2025.

In onderstaande overzichten zijn de aantallen opgenomen waarmee rekening is gehouden in de herziene begroting. Daarbij wordt zowel een overzicht gegeven in fte's als in arbeidsjaren (aj). Het aantal aj is hoger dan het aantal fte, omdat in aj rekening wordt gehouden met de ernst van de handicap van de medewerkers. Een medewerker met de handicapcode 'ernstig' telt in aj's mee voor 1,25 fte. In de berekening van de subsidie wordt uitgegaan van aj's; in de berekening van de salariskosten van fte's. In onderstaand overzicht is zichtbaar dat het aantal SW-medewerkers steeds verder terugloopt. En dat daarmee de effecten van mei- en septembercirculaires steeds beperkter wordt.

Aantal uitgedrukt in fte's:

	Herziene			
	Begroting	Begroting	2028	2029
	2026	2027	2028	2029
Gemiddeld aantal fte in dienst bij WAVA	263,0	243,4	230,0	210,0
Gemiddeld aantal fte begeleid werken	27,8	27,8	27,8	27,8

Aantal uitgedrukt in arbeidsjaren (aj):

	Herziene			
	Begroting	Begroting	2028	2029
	2026	2027	2028	2029
Gem aantal AJ in dienst bij WAVA	270,6	250,5	236,7	216,2
Gem aantal AJ begeleid werken	28,5	28,5	28,5	28,5

Nieuw beschut

De kosten en opbrengsten zijn voor wat betreft 2026 gebaseerd op het aantal medewerkers nieuw beschut volgens een publicatie van het Rijk van eind december 2024 in combinatie met het in juli 2019 gepubliceerde nieuwe in-groeipad. In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het aantal medewerkers nieuw beschut (o.b.v. 31 uur per week) weergegeven.

Aantal uitgedrukt in fte's:

	Herziene			
	Begroting	Begroting	2028	2029
	2026	2027	2028	2029
Medewerkers nieuw beschut				
Gemiddelde jaarlijkse taakstelling	95	101	108	115

Uit de in paragraaf 3.4.1 opgenomen herziene begroting blijkt dat het resultaat op nieuw beschut werk verbeterd is. De loonkosten zijn nagenoeg gelijk gebleven. Echter is de forfaitaire loonkostensubsidie (LKS) voor beschut werk aangekondigd in de voorjaarsnota 2025 en wordt naar verwachting structureel ingevoerd per 1 januari 2028. De forfaitaire LKS wordt naar verwachting vastgesteld op 68% van het wettelijk minimumloon (WML). Tot de wetwijziging in 2028 ontvangen gemeenten tijdelijk extra middelen via de rijksbijdrage beschut werk. Hiertoe worden als ophoging gelden van circa € 2.971 per plek aan toegevoegd. Dit geldt voor de jaren 2025, 2026 en 2027. De VNG adviseert gemeenten om in de financiële afspraken met werkontwikkelbedrijven nu al het percentage van 68% te hanteren om rust en voorspelbaarheid te bieden. Dit voorkomt ook een aparte uitbetalingsstroom van de extra € 3.000. In deze begroting is de € 3.000 meegenomen onder de loonkostensubsidie bij beschut werk. De begeleidingsvergoeding is niet meer op aantallen opgenomen maar op basis van de werkelijke fte, waardoor deze iets lager uitvalt. Dit samen met de hogere begeleidingsvergoeding uit de meicirculaire leidt tot een hoger saldo nieuw beschut, wat € 186.000 voordeliger uitkomt dan in de begroting 2026. Uit het hiervoor opgenomen financieel meerjarenperspectief blijkt dat er een dalende lijn in het resultaat waar te nemen is naarmate de aantallen medewerkers in deze groep toenemen. Dit heeft ermee te maken dat

een deel van de kosten van deze werknemers terug wordt verdiend door de arbeid die zij verrichten. Als de aantallen hoger worden neemt het negatieve subsidiebedrag toe, maar is er ook meer terugverdiencapaciteit beschikbaar, wat zich door vertaalt in behoud van omzet en daarmee tevens diversiteit in werkzaamheden bij de diverse PMC's.

Participatiebanen

Naast WSW en nieuw beschut werk wordt in de herziene begroting uitgegaan van het aanbieden van participatiebanen (P-banen) aan mensen die óf binnen de eigen organisatie (PMC's¹) werken óf worden gedetacheerd. In de herziene begroting wordt uitgegaan van een groeiende groep in de komende jaren volgens onderstaand overzicht. Uitgangspunt van de ontwikkeling van de aantallen is de bestendige gedragslijn van de afgelopen jaren en de verwachte groei van de doelgroep op basis van het model van Berenschot van per saldo een stijging van 5 werknemers per jaar. In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van aantallen medewerkers in participatiebanen weergegeven. Op basis van de instroom in 2025 is de reeks naar boven bijgesteld.

Aantal uitgedrukt in fte's

	Herziene			
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2026	2027	2028	2029
Gemiddelde jaarlijkse taakstelling (fte)	83	87	91	95

Het subsidieresultaat op deze doelgroep is ten opzichte van de eerdere begroting gedaald doordat de aantallen iets zijn toegenomen. Uiteindelijk nemen de aantallen participatiebanen per saldo toe (instroom minus uitstroom). Dat levert op subsidieniveau een klein nadeel op, maar dat is voordelig voor de omzetontwikkeling binnen de PMC's met als gevolg dat daar meer capaciteit beschikbaar is. De toename van de aantallen betekent ook meer potentie op uitstroom, doordat we meer mensen naar regulier werk aan het begeleiden zijn. Als mensen vanuit een bijstandsuitkering in dienst komen via een participatiebaan, dan leidt dit voor de betrokken gemeente tot een besparing van de uitkeringslasten (verschil tussen uitkering en loonkostensubsidie, welke op basis van T-1 in de budgetten van de gemeenten worden gecompenseerd). Dit voordeel is er niet als het bijvoorbeeld een niet uitkeringsgerechtigde ('Nugger') betreft. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in het macrobudget BUIG een bedrag is opgenomen om voor deze groep (Nuggers) iets te organiseren, waarbij de voordelen voor een gemeente niet alleen op het financiële vlak moeten worden gezien.

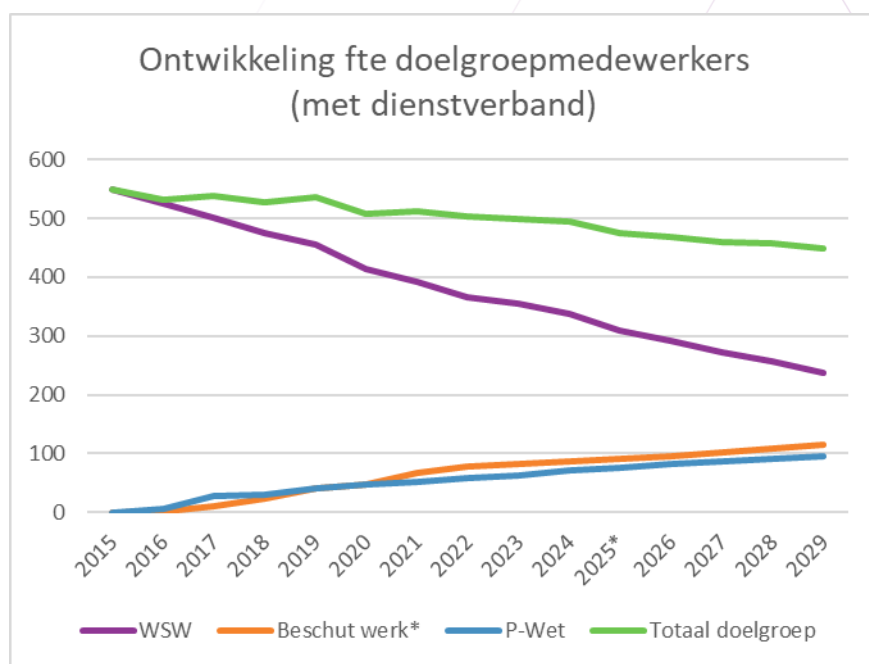
¹ De term **product-marktcombinatie** (PMC) beschrijft de **combinatie** van een bepaald **product** met een bepaalde **markt**. Een voorbeeld hiervan is de afdeling Groen.

Ontwikkeling doelgroepen samengevat

In het voorgaande is een overzicht gegeven van de geraamde ontwikkeling in het aantal fte uit de diverse doelgroepen. Hieronder is dit samengevat in één tabel op basis van Fte:

	Herziene begroting			
	2026	2027	2028	2029
Medewerkers WSW (inclusief begeleid werken)	290,8	271,2	257,8	237,8
Medewerkers nieuw beschut werk	95	101	108	115
Medewerkers Participatiebanen	83	87	91	95
Totaal in Fte	468,8	459,2	456,8	447,8

Deze gegevens zijn ter illustratie samengevoegd in onderstaande grafiek.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de teruggang van WSW-medewerkers slechts voor een deel wordt opgevangen door medewerkers uit de andere doelgroepen. Overigens zien we in de praktijk in 2025 voor het derde jaar achtereen dat het aantal P-banen iets hoger ligt dan begroot en dat het aantal nieuw beschut werk op taakstelling wordt gerealiseerd. De uitstroom uit de WSW gaat met golven, waardoor er richting 2029 een daling van de doelgroep zichtbaar is. Langjarig zien we een voorzichtige stabilisatie als de instroom nieuw beschut werk en P-banen verder doorzet zoals deze zich afgelopen jaren heeft ontwikkeld.

Vaste lasten

De meest belangrijke ontwikkeling binnen de vaste lasten is de verwachte stijging van de huuropbrengsten. Op basis van de nieuwbouwplannen van MidZuid zien we dat de huurders andere strategische keuzes maken waar het gaat om huisvesting, echter lukt het toch ook weer om nieuwe huurders te trekken. Dat de huuropbrengsten lager zijn komt doordat MidZuid een aantal bedrijfsruimtes nu zelf in gebruik heeft voor circulaire activiteiten zoals Flinstering, Het Atelier en Fietsfixers. De gerealiseerde rentelasten 2025 zijn lager dan begroot, doordat groot onderhoud wéér is uitgesteld, wat nu wel tegen kritieke waarde aan begint te lopen. Dit heeft de laatste jaren wel als bijeffect dat de incidentele onderhoudskosten stijgen. In 2026 staan een aantal onderhoudsposten gepland die niet langer uitgesteld kunnen worden, zoals vervanging van daken. Een besluit inzake nieuwbouw is gewenst.

De doorbelasting van de vaste lasten aan de PMC's is gemaximeerd op € 610.000 (geïndexeerde bedrag). Hier zit de gedachte achter, dat een overcapaciteit aan ruimte niet ongelimiteerd doorbelast kan worden aan de PMC's. Dat risico ligt bij de GR WAVA. Derhalve resteert er daar een kostenpost voor vaste lasten.

Overhead

De overhead had betrekking op de loonkosten van enkele reguliere medewerkers die een ambtelijke dienstbetrekking hadden binnen WAVA. De laatste van deze groep medewerkers is met ingang van 2023 door pensionering niet meer in dienst. Deze groep medewerkers met een ambtelijke dienstbetrekking waren werkzaam in (staf)functies die vallen binnen de definitie van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) met betrekking tot overhead.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft de accountantskosten voor controle administratie en jaarrekening WAVA. Deze sluiten aan bij de reële bedragen.

Operationeel resultaat

Dit betreft per saldo het resultaat op de activiteiten die binnen MidZuid B.V. zijn uitgevoerd. Het in de begroting opgenomen operationeel resultaat is wat hoger dan hierna vermeld in de geconsolideerde cijfers, omdat de overige bedrijfskosten WAVA ook in het geconsolideerde operationeel resultaat worden meegenomen. Het operationele resultaat is in de herziene begroting naar beneden bijgesteld door de hoge kostenstijgingen. Echter zien we dat meerjarig een verbetering van het resultaat mogelijk blijft.

Onvoorzien

Deze post is, mede op aandringen van de provincie als toezichhouder, opgenomen om niet begrote bijzondere kosten op te kunnen vangen.

Gemeentelijke bijdrage

Ten opzichte van de eerste begroting 2026 is de gemeentelijke bijdrage gelijk gebleven. In het voorgaande jaar is reeds een gemiddelde daling van de gemeentelijke bijdrage van € 200.000 gerealiseerd. In deze herziene begroting is deze lagere meerjarige bijdrage gehandhaafd.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2026	2027	2028	2029	2030
<u>Begroting 2026:</u>					
Totaal gemeentelijke bijdrage	3.360	3.449	3.802	3.718	
<u>Herziene begroting 2026:</u>					
Totaal gemeentelijke bijdrage	3.360	3.449	3.802	3.718	3.718
<u>Verschil begroting-herziene begroting</u> (- = herziene begroting is lager)	-	-	-	-	

Ten opzichte van de begroting 2026 zijn in het meerjarenperspectief wel verschillen. Er zijn zowel posten die tegenvallen als die meevallen. In paragraaf 3.5. wordt hier verder op in gegaan. De beleidsmatige afspraak was eerder dat de gemeentelijke bijdrage het subsidietekort SW en de vaste lasten zou dekken. Volgens het besluit van het DB in november 2016, wordt met ingang van 2017 de lijn gevolgd dat via de gemeentelijke bijdrage de exploitatie als geheel sluitend wordt gemaakt. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de opbouw van de gemeentelijke bijdrage en de verdeling over de deelnemende gemeenten.

Overzicht incidentele baten en lasten

Volgens het BBV moet in de begroting een overzicht van incidentele baten en lasten worden opgenomen. In de begrotingscijfers zijn geen incidentele baten en/of lasten opgenomen; de cijfers zijn derhalve allen structureel van karakter.

Geconsolideerde cijfers

Zoals al is opgemerkt vindt een belangrijk deel van de activiteiten plaats binnen MidZuid B.V. Deze activiteiten vertalen zich uiteindelijk in het operationeel resultaat, zoals opgenomen in de herziene begroting van WAVA. Ter verbetering van het inzicht in deze post, zijn hierna de geconsolideerde begrotingscijfers van WAVA en MidZuid B.V. opgenomen.

Begroting WAVA en MidZuid B.V., geconsolideerd

	Begroting 2026 oorspronkelijk	Herziene begroting 2026	Meerjarenraming		
			2027	2028	2029
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	11.906	12.448	11.996	11.748	11.197
Begeleid werken	-975	-1.190	-1.229	-1.267	-1.309
Subsidie beschikbaar voor WAVA	10.931	11.258	10.767	10.481	9.889
Personeelslasten	-11.194	-11.170	-10.674	-10.323	-9.627
Vervoer doelgroep	-157	-203	-188	-177	-162
Totaal personeelskosten ca.	-11.351	-11.373	-10.862	-10.500	-9.789
Subsidieresultaat wsw	-420	-115	-95	-19	99
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	1.981	2.279	2.440	2.602	2.763
Personeelslasten	-3.829	-3.813	-4.082	-4.350	-4.619
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.848	-1.534	-1.642	-1.748	-1.856
Begeleidingsvergoedingen	1.539	1.411	1.511	1.611	1.710
Saldo nieuw beschut	-310	-123	-131	-137	-146
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	1.285	1.428	1.491	1.555	1.618
Personeelslasten	-3.037	-3.416	-3.566	-3.717	-3.867
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.752	-1.988	-2.075	-2.162	-2.249
Begeleidingsvergoedingen	590	651	680	709	737
Saldo nieuwe doelgroepen	-1.162	-1.337	-1.395	-1.453	-1.512
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.892	-1.575	-1.621	-1.609	-1.558
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-920	-920	-920	-1.134	-1.134
Huuropbrengst derden	166	116	116	116	116
Doorbelast gebruik gebouwen	610	610	610	610	610
Rente lening BNG	-218	-218	-218	-406	-406
Energie	-229	-229	-229	-229	-229
Vaste lasten	-590	-640	-640	-1.043	-1.043
Overhead					
Bedrijfskosten	-1.429	-1.516	-1.474	-1.474	-1.474
Indirect personeel	-2.634	-2.681	-2.681	-2.681	-2.681
Doorbelast gebruik gebouw	-158	-158	-158	-158	-158
Doorbelasting naar PMC's (en WSP MidZuid)	4.221	4.355	4.313	4.313	4.313
Exploitatieresultaat PMC's					
Omzet (excl. begel.vergoedingen) incl.subs.BW	14.429	14.146	14.183	14.221	14.263
Kosten van de omzet	-3.965	-3.938	-4.032	-3.990	-4.003
Netto omzet	10.463	10.208	10.151	10.231	10.260
Loonkosten direct	-6.621	-6.495	-6.534	-6.586	-6.594
Doorbelast gebr. gebouw	-433	-433	-433	-433	-433
Beheerskosten	-394	-394	-392	-392	-392
Doorbelasting overhead	-4.169	-4.306	-4.265	-4.265	-4.265
Totaal kosten PMC's	-11.616	-11.627	-11.624	-11.676	-11.684
Operationeel resultaat PMC's	-1.153	-1.419	-1.473	-1.446	-1.424
Onvoorzien	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-3.735	-3.734	-3.834	-4.198	-4.125
Rijksbijdrage en Impulsbudget sociale infrastructuur	375	374	385	396	407
Gemeentelijke bijdrage	3.360	3.360	3.449	3.802	3.718
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat operationeel	-	-	-	-	-

Toelichting op de geconsolideerde cijfers

Hierna worden nog enkele specifieke posten uit het overzicht met geconsolideerde cijfers toegelicht, voor zover deze nog niet zijn toegelicht bij de begrotingscijfers van WAVA.

Overhead

De kosten van overhead liggen € 134.000 hoger dan de oorspronkelijke begroting. Voor de salarissen van het reguliere personeel wordt de cao-gemeenten gevolgd. Deze cao loopt eind maart 2027 af. Op basis van deze cao is de verhoging voor 2026 doorgerekend. Deze verhoging is grotendeels al in de eerste begroting 2026 meegenomen. Verder is tevens ook de groei van een aantal medewerkers in de loonschalen hierin opgenomen. Voor de jaren na 2026 is geen rekening gehouden met een eventueel na-effect van de stijging in 2026 omdat de indexering voor 2027 in de begroting ook niet wordt meegenomen. Daarnaast zit in de overhead een stijging van de wagenparkkosten, mede ingegeven door de verdere elektrificatie van het wagenpark, en zijn er voor 2026 extra advieskosten begroot voor het opstellen van het bedrijfsplan 2027-2032 als vervolg op het Berenschotrapport. Overigens kan worden opgemerkt dat de indexering van deze kosten nagenoeg volledig binnen de eigen organisatie (PMC's) wordt opgevangen. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's (incl. participatieactiviteiten).

De ontwikkeling van de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten ziet er als volgt uit:

	Herziene begroting			
	2026	2027	2028	2029
Overhead in % totale lasten, geconsolideerd	12,2%	12,1%	11,9%	12,0%

De kosten van overhead blijven de komende jaren nagenoeg constant.

Exploitatieresultaat product markt combinaties (PMC's)

Het begrote resultaat op de PMC's is gebaseerd op de verwachte omzetontwikkelingen in 2026. Dit is op een aantal onderdelen bijgesteld op basis van de realisatie 2025. Per PMC worden zo zuiver mogelijk alle opbrengsten en kosten (incl. overhead) toegerekend. In vergelijking met de oorspronkelijke begroting 2026 is het saldo van de PMC's (inclusief participatie) iets verslechterd. De omzet is realistisch opgenomen, maar dat neemt niet weg dat in de omzet ook een ambitie is opgenomen tot verbetering van de marge door strakkere sturing op kosten. De indexering op de omzet die we zelf genereren bedraagt 4,5% voor 2026. De resultaten verbeteren niet ondanks deze indexatie van de prijzen, wat feitelijk betekent dat

de toegepaste indexaties echt strikt noodzakelijk zijn. Op iets langere termijn blijft het resultaat van de PMC's redelijk stabiel. Dit is wel afhankelijk van een stabiele instroom van doelgroepmedewerkers.

3.5. Maatregelen, ontwikkelingen en kansen

3.5.1. Ontwikkelingen in bestaande regelgeving voor 2026

Forfaitaire loonkostensubsidie: € 339.000

De forfaitaire loonkostensubsidie (LKS) voor beschut werk aangekondigd in de voorjaarsnota 2025 en wordt naar verwachting structureel ingevoerd per 1 januari 2028. De forfaitaire LKS wordt naar verwachting vastgesteld op 68% van het wettelijk minimumloon (WML). Tot de wetswijziging in 2028 ontvangen gemeenten tijdelijk extra middelen via de rijksbijdrage beschut werk. Hiertoe worden als ophoging gelden van circa € 2.971 per plek aan toegevoegd. Dit geldt voor de jaren 2025, 2026 en 2027. De VNG adviseert gemeenten om in de financiële afspraken met werkontwikkelbedrijven nu al het percentage van 68% te hanteren om rust en voorspelbaarheid te bieden. Dit voorkomt ook een aparte uitbetalingsstroom van de extra € 3.000. In deze begroting is de € 3.000 meegenomen onder de loonkostensubsidie bij beschut werk. Dit resulteert in een verbetering van € 339.000.

Begeleidingsvergoeding op basis van fte: € 125.000 (nadeel)

De begeleidingsvergoeding is niet meer op aantallen opgenomen maar op basis van de werkelijke fte, waardoor deze iets lager uitvalt. Dit leidt tot een lager saldo in de begeleidingsvergoeding van € 125.000.

3.5.2. Indexeringen overige kosten.

Ten opzichte van de initiële begroting 2026 is in deze herziene begroting 2026 geen aanpassing gedaan op de algemene indexering van de kosten. Wel zijn posten individueel beoordeeld en aangepast wanneer deze indexering niet toereikend was.

Stijging kosten wagenpark: € 151.000

Door het vervallen van de BPM vrijstelling stijgen de lasten van het wagenpark de komende jaren fors. Deze stijgingen zijn verwerkt in 2026 én 2027. Voor 2026 is dit een extra last van € 151.000. Daarna volgen deze naar verwachting de normale indexering. Dit betreft nog niet de kosten van verduurzaming van het wagenpark.

Stijging advieskosten: € 55.000

Voor de uitwerking van het bedrijfsplan in vervolg op het Berenschot onderzoek worden extra advieskosten verwacht. Hiervoor is een extra bedrage van € 55.000 opgenomen.

3.5.3. Maatregelen en kansen

In 2026 zetten we de ontwikkeling van MidZuid voort. We zetten in op nieuwe business, innovatie, buiten de gebaande paden denken zodat er nog meer nieuwe kansen aan het licht komen. Het zijn van een innovatieve, meer projectmatige organisatie, die flexibel haar capaciteit kan inzetten wordt op ingezet. Dat geeft ook meer focus op het onderwerp ontwikkelen en het uitbreiden van het circulair ambachtscentrum. Deze is inmiddels uitgebreid met "Het Atelier" en de voorbereidingen voor een fietsenreparatie werkplaats "Fietsfixers" is in volle gang om begin 2026 van start te kunnen als technische leerwerklijn. Verder wordt technische inclusie verder omarmt met onder meer de inzet van een robotarm in 2026. Overige technieken worden steeds verder in de organisatie ingebed om mensen maximaal te ontwikkelen. Methodische arbeidsontwikkeling, onder de naam Werkstap, wordt op trajecten ingezet om heel gestructureerd de medewerkers te ontwikkelen.

De energievraagstukken en de daarmee samenhangende vraagstukken van CO2-reductie worden meegenomen in het huisvestingsvraagstuk, maar dit vraagt een meer strategische beslissing, dan dat dit meteen in 2026 tot aanpassingen leidt. Vooralsnog worden deze op basis van de laatste ontwikkelingen pas vanaf 2030 voorzien. Ook het vraagstuk voor verduurzaming van het wagenpark is een strategisch vraagstuk wat met de gemeenten wordt opgepakt, mede om de kosten van verduurzaming ook bij de juiste gemeentelijke afdelingen te laten vallen. De grootste kans volgt uit de besluitvorming vanuit het Berenschot onderzoek, waarin een strategisch besluit is genomen dat Altena en Geertruidenberg een verkenningsproces opstarten voor verder samenwerking op de taken van de participatiewet op het onderdeel Reintegratie.

Extra verhoging indexerings omzet PMC's: € 70.000 extra opbrengst

Om de extra stijging van de kosten nog op te kunnen opvangen is de initiële indexering iets verhoogd voor 2026. Het gedeelte van de omzet dat betrekking heeft op onze eigen werkzaamheden wordt geïndexeerd met 4,5% welke is ingegeven op de kostenstijging van de medewerkers die de werkzaamheden uitvoeren. De indexering van de werkzaamheden van derden die via MidZuid lopen worden geïndexeerd volgens de indexering zoals wij die ook ontvangen, zodat daarop geen tekorten ontstaan en waarmee we maximale marktconformiteit hanteren. Daarnaast zijn er nog een aantal andere indexerings, maar die

hebben op specifieke afspraken betrekking. In totaal levert dit een extra netto-opbrengst op van € 70.000, welke volledig opgaat aan de extra kosten die worden verwacht voor 2026.

Besparing loonkosten € 80.000

In de herziene begroting 2026 is op basis van daling van het ziekteverzuim een besparing gerealiseerd van € 80.000. Deze is structureel doorgevoerd in de herziene begroting van 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029.

Daling loonwaarde: € 16.000

We zien een lagere loonwaarde bij onze nieuwe werknemers, door de multi problematiek van de medewerkers die vanuit de P-wet bij ons instromen. Derhalve is hier met de loonkostensubsidie in de herziene begroting rekening gehouden.

Herbeoordeling kosten en opbrengsten

Bij het opstellen van de herziene begroting is ook kritisch gekeken naar de ontwikkeling van de kosten en zijn deze waar nodig bijgesteld. Op basis van de ontwikkeling tot en met het derde kwartaal 2025 is de kostenontwikkeling 2025 beoordeeld en doorvertaald naar de cijfers voor 2026, rekening houdende met specifieke indexeringen die voor 2026 worden verwacht. Daarnaast is kritisch gekeken naar de ontwikkelingen van opbrengsten in 2025 en zijn deze voor 2026 bijgesteld, ook rekening houdende met de nieuwe kansen die zich aandienen. Deze post is feitelijk een verzamelpost voor allerlei kleine aanpassingen, welke uiteindelijk cumulatief tot een beperkt begrotingseffect leiden. Alle bovenstaande maatregelen zijn vertaald in de herziene begroting.

Hieronder zijn alle posten schematisch weergegeven.

Recapitulatie maatregelen/kansen/ontwikkelingen 2026	
Bedragen * € 1	
Forfaitaire loonkostensubsidie	€ 339.000
Begeleidingsvergoeding o.b.v. fte	€ -125.000
Stijging kosten wagenpark	€ -151.000
Stijging advieskosten	€ -55.000
Extra verhoging indexeringen	€ 70.000
Besparing loonkosten	€ 80.000
Daling loonwaarde	€ 16.000
Herbeoordeling kosten en opbrengsten	p.m.
	<u>€ 174.000</u>

3.5.4. Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen MidZuid versus besparingen

De kostenstijging op sommige onderdelen is nog hoog. Daarentegen zien we ook dat de indexeringsruimte aan de omzetkant wel beperkter is na de grote indexeringen over de afgelopen jaren. Ten opzichte van de eerste begroting 2026 is de gemeentelijke bijdrage gelijk gebleven. Ondanks dat een aantal kosten hoger uitvallen dan in de initiële begroting hebben we met een aantal maatregelen vanuit MidZuid in combinatie met een aantal overheidsmaatregelen de gemeentelijke bijdrage op hetzelfde niveau kunnen houden. Dit ondanks de ambitieuze meerjaren begroting die er lag vanuit 2025, waarop de initiële begroting 2026 was gebaseerd.

In de begroting is er verder uitgegaan van continuering van de volledige bestaande dienstverlening aan onze deelnemende gemeenten. Hierdoor vindt er geen verschuiving plaats van een lagere omzet van onze deelnemende gemeenten in de PMC's, naar een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Onderstaand wordt beknopt de totale aanpassingen in deze herziene begroting weergegeven:

Overzicht wijzigingen in herziene begroting 2026			
Doelgroepmedewerkers:			
1.	De stijgingen gerelateerd aan de Cao afspraken of de wettelijke stijgingen:		
a.	SW-groep (extra last)	-22.000	
b.	Nieuw beschut werk (extra bate)	314.000	
c.	Participatiegroep (extra last)	-175.000	
d.	Totaal lastenstijging in Subsidiëresultaat		117.000 extra last
2.	Dekkingen om dit te bekostigen:		
a.	Extra SW bijdrage	327.000	
b.	Rijksbijdrage en Impulsbudget sociale infrastructuur	-1.000	
c.	Mutatie gemeentelijke bijdrage	-	
d.	Totaal dekking vanuit overheid/gemeente		326.000 dekking via gemeente
	subtotaal:		443.000 dekkingsoverschot
Begeleidingsorganisatie			
3.	a. Besparing kosten kaderpersoneel (lagere last)	79.000	
	b. Lagere huuropbrengsten (extra last)	-50.000	
	c. Hogere bedrijfskosten (incl. ICT, indexering en huurontw.) (extra last)	-89.000	
d.	Totaal lastenstijging aan bedrijfsvoeringskant		-60.000
4.	Dekkingen van deze kosten stijgingen uit eigen bedrijfsvoering:		
a.	Bijstelling begeleidingsvergoeding naar fte	-128.000	
b.	Hogere indexering	70.000	
c.	Bijstelling marge	-325.000	
d.	Totaal dekking vanuit eigen maatregelen:		-383.000
	subtotaal:		-443.000 dekkingsoverschot
Totaal:			-

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het tekort dat ontstaat wordt opgevangen uit een combinatie van maatregelen vanuit MidZuid als aanpassingen in overheidsfinancieringen.

4. Jaarplan en begroting 2026 WSP

4.1. Jaarplan 2026

Het WSP blijft ook voor 2026 de algemene doelstelling behouden: realisatie van duurzame uitstroom (minimaal 6 maanden betaald werk en geheel of gedeeltelijk uit de uitkering) voor diverse mensen uit de Participatiewet, WW, Wajong, WIA, WIW en Nuggers. Daarnaast ook voor PRO-VSO jongeren, statushouders, inburgeraars en Oekraïners.

4.1.1. Ontwikkelingen algemeen

De arbeidsmarkt kent nog steeds een krapte en we merken dat dit kansen biedt voor het plaatsen van kwetsbare mensen. De beschikbare kandidaten om te matchen vragen wel meer tijd en begeleiding om tot werk te komen en veelal zijn trajecten zoals arbeidsactivering en werkfit-trajecten noodzakelijk om de stap naar werk te maken. Verder is er een grote groep die te maken heeft met multiproblematiek, die de inzet naar werk beperkt. Dit alles betekent dat er meer tijd nodig is voor het proces van de match. Samen met de gemeenten en UWV blijft het aandachtspunt om alle kandidaten goed in beeld te krijgen en hier wordt hard aan gewerkt. Het WSP kent 2 verschillende functies om de slagingskans te vergroten. Dit zijn werkgeversadviseur en matcher. Eerstgenoemde is meer een strategisch partner voor werkgevers, die kansen creëert voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. De matcher opereert meer aan de kant van de kandidaat en begeleidt deze in de verkenning, sollicitatieprocedures en gesprekken bij de operationele leiding van het werk. Zij behouden een totaaloverzicht op de kandidaten binnen Dongemond om ook buiten de gemeente succesvol te kunnen matchen. In de regio wordt de werkgeversdienstverlening vanaf medio 2026 geïntegreerd in het regionaal werkcentrum. Dit betekent dat er binnen West-Brabant gestreefd wordt naar uniformiteit in dienstverlening. Fysiek zal dit gewoon blijven plaatsvinden binnen Dongemond met het bestaande WSP, maar eventuele uitbreiding van dienstverlening en bepaalde projecten en thema's zullen regionaal worden ondersteund. Ook in 2026 wordt er weer ingezet op het organiseren van (specifieke) banenbeurzen om voorlichting en matches tot stand te brengen. Binnen de doelgroep anderstaligen ervaren we wel beperkte inzetbaarheid qua uren door allerlei omstandigheden. Deze inspanningen worden gedaan ter ondersteuning van deze doelgroep binnen de gemeenten, maar leiden in het algemeen pas op langere termijn tot duurzame plaatsingen.

Het regionale platform MetWerk wordt verder uitgebouwd met thans circa 95 partners en hier worden goede bijeenkomsten voor georganiseerd die voorlichting aan werkgevers geven

om kwetsbare mensen aan het werk te helpen. Dit werkt ondersteunend in het doel van WSP en zij vervullen hier een belangrijke rol bij namens Dongemond.

4.1.2. Doelstelling 2026

De doelstelling voor 2026 wordt in januari pas definitief bepaald gezamenlijk met het gehele team van WSP en de onderliggende gemeenten. Hierbij wordt enerzijds rekening gehouden met een mindere instroom aan kandidaten, langdurigere tijdsbesteding om tot een duurzame plaatsing te komen, meer te besteden tijd voor statushouders/inburgeraars en anderzijds een groot aantal beschikbare vacatures bij werkgevers. Voorlopig is rekening gehouden met een gelijke doelstelling als in 2025 met een ambitie van 260 duurzame plaatsingen, ondanks de mindere instroom aan kandidaten en het langere tijdsbestek in het matchingsproces, maar wel dankzij een intensievere en optimale samenwerking met gemeenten. Naast deze totale doelstelling stuurt het WSP regionaal en sub-regionaal ook gericht op het duurzaam plaatsen van mensen uit hoofde van de Wet Banenafpraak.

Aantal plaatsingen gespecificeerd per gemeente in 2026

Alhoewel de afstemming met gemeenten nog niet heeft plaatsgevonden volgt hieronder een indicatie wat de duurzame plaatsingen per gemeente ongeveer zal worden als doelstelling:

	Voorlopige doelstelling 2026
Altena	100
Drimmelen	20
Geertruidenberg	40
Oosterhout	100

Totaal	260

4.1.3. Werkgeversdienstverlening en regionale aanpak

Binnen de subregio Dongemond zijn we doende om de bestaande DVO te verlengen met 1 jaar tot eind 2026. Het WSP Dongemond maakt deel uit van het WSP West-Brabant en werkt

hierin nauw samen met het UWV en levert ook afgevaardigden voor de sectorteam, die een regionale aanpak kennen. Huidige ontwikkeling is dat er een regionaal beraad is gevormd met hierin de algemeen directeur van MidZuid als afgevaardigde van de 3 SW-bedrijven in West-Brabant en daarnaast is voor het uitvoeringsplan de manager W&O betrokken bij het programmateam om zowel voor MidZuid als het WSP Dongemond mee te denken.

Sub regionale activiteiten en evenementen in 2026:

Deze worden met het WSP-team in december/januari vastgesteld. In ieder geval maken de volgende activiteiten/evenementen onderdeel uit van de jaaragenda:

- Deelname en organiseren van het wekelijkse matchingoverleg tussen WSP (werkgeversadviseurs en matchers) en gemeenten (klantmanagers en consultants).
- Organiseren van een periodiek matchingoverleg Doelgroepregister met betrokkenen
- Vertegenwoordiging in de netwerken in de vier Dongemond gemeenten.
- De activiteiten en evenementen worden voor 2026 in januari gepland met het team. Extra aandacht/activiteiten met betrekking tot statushouders voor meerdere gemeenten.

Regionale activiteiten

- Het organiseren van een bijeenkomst (2x per jaar) met de werkgeversadviseurs vanuit de arbeidsregio West-Brabant ter bevordering en borging van de samenwerking (thema's en werkafspraken).
- Het organiseren van 3 tot 4 events voor MetWerk in de regio West-Brabant
- Sectorteam organiseren diverse activiteiten
- Aansluiten bij thema-bijeenkomsten die UWV organiseert voor werkgevers en kandidaten
- Extra aandacht voor plaatsing van mensen uit het doelgroepregister.
- Deelname in het programmateam van de regio West-Brabant.

4.2. Begroting 2026 WSP

Bedragen * € 1

	Herziene begroting 2026	Begroting 2026
KOSTEN		
Personele kosten voor aansturing, accountmanagement, nazorg en administratieve ondersteuning	693.000	693.000
Inhuur jobcoaching bij MidZuid 260 personen * 60% * 3 uur p/p	50.000	50.000
Organisatie evenementen	18.000	18.000
Bijdrage in regionale kosten (participatie-event e.d.)	P.M.	P.M.
Uitvoeringskosten:		
Gebruik kantoorruimten	20.000	20.000
Kosten ICT en telefonie	38.000	38.000
Auto- en reiskosten	43.000	43.000
Diversen (kopieerkosten e.d.)	17.000	17.000
Kosten overhead	48.000	48.000
Huur ruimte TINT	-	-
Totaal begrote kosten	927.000	927.000
OPBRENGSTEN		
Opbrengsten uit externe financieringsbronnen	79.000	79.000
Opbrengsten uren projecten en inzet extern	79.000	79.000
Opbrengst subsidies TINT	-	-
Gemeentelijke bijdrage	848.000	848.000
Totaal begrote opbrengsten	927.000	927.000

4.3. Toelichting op begroting WSP en verdeling gemeentelijke bijdrage

Algemene toelichting op de begroting van WSP

De herziene begroting 2026 is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2026.

Gemeentelijke bijdrage

De kosten van het WSP worden gedekt via een aparte gemeentelijke bijdrage. Vanwege de tijdsbesteding aan diverse regionale projecten zijn er regionaal meer opbrengsten behaald die voor kostendekking zorgen, waardoor de totale gemeentelijke bijdrage in de pas blijft lopen qua indexering met MidZuid. Voor de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de

deelnemende gemeenten is in de dienstverleningsovereenkomst een verdeelsleutel opgenomen die is gebaseerd:

- voor 2/3 op het aantal bijstandsgerechtigden (bijstand, IOAW, IOAZ)
- voor 1/3 op het aantal inwoners.

De peildatum voor deze aantallen is 30 juni van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar.

De basisgegevens voor de verdeling 2026 zijn als volgt:

Gemeente	aantal inwoners	aantal uitkeringsdossiers
Altena	58.824	594
Drimmelen	28.372	230
Geertruidenberg	21.936	315
Oosterhout	58.589	836
	<u>167.721</u>	<u>1.975</u>

Volgens de hiervoor vermelde wegingsfactoren voor inwoners en uitkeringsdossiers wordt het aandeel van de gemeenten in de gemeentelijke bijdrage en taakstelling:

Altena	31,7%
Drimmelen	13,4%
Geertruidenberg	15,0%
Oosterhout	39,9%
	<u>100,0%</u>

Op basis van deze geactualiseerde uitgangspunten wordt de gemeentelijke bijdrage voor WSP in 2026:

<i>Bedragen * € 1</i>	Herziene begroting 2025	begroting 2025	Afwijking
Altena	269.168	271.324	-2.156
Drimmelen	113.653	104.995	8.658
Geertruidenberg	127.137	123.055	4.082
Oosterhout	338.042	348.626	-10.584
	<u>848.000</u>	<u>848.000</u>	-

5. Overige paragrafen

5.1. Bedrijfsvoering

De toelichtingen in deze alinea zijn gebaseerd op de bedrijfsvoering van de GR WAVA en MidZuid B.V. gezamenlijk, aangezien de bedrijfsvoering in belangrijke mate plaatsvindt binnen MidZuid B.V.

5.1.1. Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

Door het vaststellen van de notitie 'Mensenwerk is de basis' heeft het bedrijf de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de Wsw en nieuw beschut werk, activiteiten te ontwikkelen, mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Het jaar 2017 was het eerste jaar waarin volgens deze koers is gewerkt. Deze koers is de afgelopen jaren doorgezet en zal ook in de komende jaren worden doorgezet. Dit komt in de begroting onder meer tot uitdrukking in de samenstelling en ontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder P-banen) en in het behoud en verdere uitbouw van participatieactiviteiten. Een voorbeeld hiervan zijn de activiteiten die MidZuid momenteel ontplooit op het gebied van circulariteit. Dit beleid wordt bevestigd vanuit de bestuurlijke besluitvorming van 30 oktober jl. naar aanleiding van het Berenschotrapport. Hierbij wordt zelfs een volgende stap genomen doordat er samen met Altena en Geertruidenberg een verkenningsproces wordt opgestart inzake verdere samenwerking op het gebied van de participatiewet op het werkdeel.

5.1.2. Ontwikkelingen in samenstelling personeel

Hierna wordt ingegaan op de verwachte ontwikkelingen in de samenstelling van het personeel: de doelgroep medewerkers en de reguliere medewerkers.

Doelgroep medewerkers

Doordat geen instroom vanuit de Wsw plaatsvindt zal het aantal SW-medewerkers de komende jaren dalen. In aantallen komen hiervoor medewerkers met een arbeidsbeperking terug vanuit de doelgroepen nieuw beschut werk en P-wetters. Echter vallen deze onder een andere wetgeving, waardoor deze binnenkomen met een lagere financiële dekking. Per saldo zal het aantal doelgroep medewerkers in de komende jaren naar verwachting licht gaan dalen. In paragraaf 3.4.3. is een overzicht gegeven van het verwachte verloop.

Reguliere medewerkers

In de afgelopen jaren is een forse bezuinigingsslag doorgevoerd. Vooral door het invoeren van andere manieren van werken en het hanteren van een 'vacaturestop, tenzij'. Bovendien is

er intern een beweging op gang gebracht om binnen het reguliere personeel meer medewerkers te verplaatsen van een overheadfunctie naar een functie in de directe aansturing of begeleiding van medewerkers. In de herziene begroting 2026 zien we dan ook een lichte daling in de formatiekosten van reguliere werknemers ten opzichte van de begroting 2026. Deze inkrimping heeft te maken met het optimaal inzetten van automatiseringen en de netwerken waarbij we aangesloten zijn, waardoor de uitstroom niet meer volledig vervangen hoeft te worden en door het terugdringen van ziekteverzuim.

Enkele uitgangspunten bij de te bereiken doelen

In het voorgaande zijn al enkele cijfers genoemd met betrekking tot aantallen medewerkers e.d. Voor 2026 gelden de volgende te bereiken aantallen voor de doelgroepen:

- nieuw beschut werk, gemiddeld te realiseren aantal 2026 (o.b.v. budgetontwikkeling; gebaseerd op een gemiddelde werkweek van 28,52 uur per week): 123
- P-wetters, gemiddeld te realiseren aantal 2025 (o.b.v. budgetontwikkeling; gebaseerd op een gemiddelde werkweek van 27,34 uur per week): 113

Voor wat betreft het bereiken van de hiervoor genoemde aantallen medewerkers voor nieuw beschut werk en P-wetters spelen overigens de deelnemende gemeenten een grote rol, aangezien deze mensen (grotendeels) door hen worden voorgedragen. Het aantal SW-medewerkers zal dalen, maar deze daling is voor het bedrijf niet beïnvloedbaar. Om die reden wordt het aantal hier niet als afzonderlijk doel genoemd. De verwachte aantallen op basis van de landelijke uitstroomcijfers zijn vermeld in paragraaf 3.4.

Mensontwikkeling is een belangrijk uitgangspunt voor MidZuid. Doordat de instroom vanuit de Wsw is beëindigd, zijn ook de mogelijkheden tot groeien op de werkladder voor deze doelgroep beperkter. Het uitgangspunt voor de komende jaren blijft om het aantal stijgers en dalers op de werkladder ten minste in evenwicht te houden en liefst per saldo een stijging te realiseren. Om dat te kunnen bereiken is voldoende instroom van mensen uit de nieuwe doelgroepen noodzakelijk.

Er wordt naar gestreefd om medewerkers een werkplek zo dicht mogelijk bij de eigen woonomgeving te bieden. Bij dit uitgangspunt moet wel de kanttekening worden gemaakt dat werk gezocht moet worden dat past bij de talenten van de betrokken werknemer.

5.2. Weerstandscapaciteit en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld die de organisatie heeft om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit bestaat voornamelijk uit de algemene reserve. Eind 2024 bedraagt de algemene reserve € 1.348.000 vóór de resultaatbestemming over 2024. Naast de algemene reserve is in de begroting € 100.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. De algemene reserve dient om onvoorziene risico's die samenhangen met de uitvoering af te dekken. In december 2013 heeft het bestuur het volgende beleid vastgesteld:

1. WAVA brengt jaarlijks alle risico's die verbonden zijn aan haar activiteiten en de bedrijfsvoering in beeld.
2. WAVA splitst deze risico's enerzijds in vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds in overhead en exploitatieresultaat.
3. De berekening voor de weerstandscapaciteit voor WAVA wordt gebaseerd op 3 % van de absolute bedragen van de aan WAVA toe te rekenen opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat.
4. Een minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen omdat WAVA niet gewoon is gedurende het boekjaar begrotingswijzigingen door te voeren.
5. De minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen op 1 maal het berekende jaarrisico, het maximum op tweemaal dit risico.
6. De berekening van de weerstandscapaciteit is niet maatgevend voor een berekening van de bestemming bij het rekeningresultaat. Dat laatste vindt elk jaar apart plaats, waarbij wel het minimumniveau van de weerstandscapaciteit in acht wordt genomen.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat de algemene reserve beleidsmatig niet gerelateerd is en ook niet bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidie-systematiek. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming over 2014 is door het bestuur overwogen om hiervoor eventueel een aparte risico- en egaliseringsreserve te vormen. Begin 2015 is echter besloten tot het alternatief dat de individuele gemeenten hiervoor een eigen risicoreserve aanhouden. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2024 is op grond van de genoemde uitgangspunten de bandbreedte van de algemene reserve als volgt berekend: ondergrens € 855.000; bovengrens € 1.710.000. Na resultaatbestemming 2024 staat de algemene reserve op € 1.795.000. De stand van de algemene reserve na vaststelling van het resultaat 2024 bevindt zich dus buiten de bandbreedte. Dit is mede gedaan met de verwachte aankomende onderzoekskosten van onder meer Berenschot. Ter afdekking van de hierna geïnventariseerde risico's is een weerstandscapaciteit beschikbaar van € 1.795.000 (algemene reserve) + € 100.000 (onvoorzien) = € 1.895.000.

Risico-inventarisatie (financieel)

In deze risico-inventarisatie worden de risico's onderscheiden in enerzijds de risico's die samenhangen met de vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds de risico's met betrekking tot overhead en exploitatieresultaat. De gekwantificeerde risico's kunnen vervolgens worden gerelateerd aan de omvang van de weerstandscapaciteit.

Risico's in samenhang met vaste lasten en subsidieresultaat:

- Het macrobudget voor de SW is gefixeerd op een vast bedrag, dat alleen voor loon- en prijsontwikkelingen wordt aangepast. Het macrobudget bestaat uit een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). De gevolgde methodiek is dat het macrobudget gelijk blijft en dat mutaties in de Q leiden tot aanpassingen in de P. Als landelijk het volume achterblijft dan zal de prijscomponent per fte stijgen en andersom. Dit brengt risico's met zich mee die moeilijk zijn in te schatten. In de begroting is rekening gehouden met de laatst bekende cijfers (september-circulaire 2025). Vorenstaande risico's dragen in sterke mate een politiek karakter en kunnen niet goed worden gekwantificeerd.
- De bijdrage per arbeidsjaar waarmee in de begroting is gerekend, is gebaseerd op de septembercirculaire 2025 en bedraagt voor het jaar 2026 € 41.752. Indien de situatie zich voordoet dat landelijk de uitstroom in 2025 lager blijkt te zijn dan waarmee rekening is gehouden zou het budget verder kunnen dalen. Voor 2026 kan dit risico maximaal € 536.000 bedragen. De kans hierop wordt ingeschat op 50%.
- Het risico bestaat dat de uitstroom van de Wsw-medewerkers bij WAVA ten opzichte van de in het budget berekende blijfkans achterblijft. Door de systematiek van T-1 betekent dit dat WAVA in die omstandigheid voor het verschil van de medewerkers de salarislasteren voor één jaar moet voorfinancieren. Het risico voor 2026 wordt ingeschat op maximaal 17 arbeidsjaren (loonkosten € 677.000). De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 25%.

Risico's met betrekking tot de overhead en het exploitatieresultaat:

- Het niet geheel realiseren van de begrote netto-opbrengst. De omzet wordt deels gerealiseerd bij de deelnemende gemeenten en deels op de vrije markt. De mogelijkheden om de begrote omzet te realiseren zijn dan ook afhankelijk van de takenpakketten van onze deelnemende gemeenten en van de economische- en marktsituatie. De begrote omzetten zijn zo goed als mogelijk ingeschat, maar door veranderende omstandigheden bestaat het risico dat deze niet worden gehaald. De omvang van het risico is € 314.000 en de kans van optreden is normaliter minder dan 50%.

- Voor het realiseren van omzet is het nodig om voldoende mensen te hebben die bij de diverse PMC's kunnen worden ingezet. De terugloop van het aantal SW-medewerkers heeft hierop een negatief effect. In de begroting is er mee rekening gehouden dat deze terugloop voor een belangrijk deel kan worden gecompenseerd door medewerkers die via nieuw beschut werk of P-banen instromen, alsmede door de begeleidingsvergoeding die zij meebrengen. Als deze verwachtingen niet uitkomen kan het gaan voorkomen dat opdrachten niet kunnen worden geaccepteerd of teruggegeven moeten worden. Het financieel risico hiervan wordt ingeschat op € 470.000 en de kans daarop wordt geschat op 50%.
- Het risico dat opdrachtgevers een verduurzaming van het wagenpark afdwingen om de opdrachten nog uit te mogen voeren wordt onderkent, maar is niet te kwantificeren.
- Het risico dat er wordt bezuinigd, terwijl de kosten juist stijgen door niet beïnvloedbare factoren wordt onderkent, maar is niet te kwantificeren.

Als alle hier genoemde risico's (exclusief de risico's die betrekking hebben op de subsidiesystematiek) zich tegelijk zouden voordoen maal de kans, dan zou dat een bedrag omvatten van € 392.000. Hiertegenover staat een weerstandscapaciteit na resultaat bestemming 2024 van € 1.895.000. Hierbij wordt nog opgemerkt dat de kans dat alle hiervoor genoemde risico's zich tegelijk zullen voordoen zeer klein is.

Hierna is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de reserves.

Overzicht verloop reserves							
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begrotingsjaar 2026				Meerjarenraming (saldi 31-12)		
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2027	2028	2029
Algemene reserve	1.795	-	-	1.795	1.795	1.795	1.795
Resultaat lopend jaar	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	1.795	-	-	1.795	1.795	1.795	1.795

Voorzieningen

Bij het beoordelen van de financiële positie is het ook van belang of de voorzieningen op peil zijn. WAVA beschikt ultimo 2025 over een voorziening voor groot onderhoud. Deze is nader toegelicht, inclusief een overzicht van het verloop, in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Op grond van de al aanwezige kennis kan worden geconcludeerd dat de omvang van de voorzieningen toereikend is.

Financiële positie en kengetallen

Door middel van onderstaande kengetallen wordt inzicht gegeven in de financiële positie van GR WAVA. De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen schulden minus vorderingen en overige opbrengsten. Een netto schuldquote tussen 0% en 90% wordt als normaal beschouwd. De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin men in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Dit kengetal geeft het percentage eigen vermogen weer ten opzichte van het totale vermogen. De minimumnorm voor deze ratio wordt gesteld op 30%. Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Jaarrek. 2024	Begroting: 2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	11,9%	9,0%	17,9%	15,6%	31,7%	30,9%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	11,9%	9,0%	17,9%	15,6%	31,7%	30,9%
Solvabiliteitsratio	17,5%	15,8%	18,4%	13,1%	13,4%	13,6%
Structurele exploitatieruimte	3,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote daalt in 2025, doordat het groot onderhoud is doorgeschoven. In de jaren daarna neemt deze toe als gevolg van de uit te voeren onderhoudskosten en investeringen in bedrijfsmiddelen. De stijging in 2028 heeft te maken met de investeringen die dan gedaan moeten worden voor de verduurzaming van het huidige pand. Dit moet worden begroot zolang er nog geen besluit is genomen over de nieuwbouwplannen. De solvabiliteitsratio voldoet nog niet aan de hiervoor genoemde minimumnorm, hetgeen te maken heeft met in het verleden aangetrokken leningen. Het is bij WAVA niet de bedoeling om structureel (positieve) resultaten te boeken, maar om een sluitende exploitatie te hebben, hetgeen ook tot uitdrukking komt in het kengetal structurele exploitatieruimte.

5.3. Onderhoud kapitaalgoederen

De activiteiten van WAVA zijn erop gericht de kapitaalgoederen, bestaande uit materiële vaste activa, voorraden en vorderingen goed te beheren. Het daartoe noodzakelijke onderhoud zal worden uitgevoerd.

Algemeen

WAVA heeft de gebouwen aan de Esdoornlaan/Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout in eigendom. Eind 2019 is op basis van een integrale inspectie de onderhoudstoestand opnieuw in beeld gebracht en is de onderhoudsplanung geactualiseerd. Bij het opstellen van de begroting 2026 is de uitvoeringsplanung van het groot onderhoud geactualiseerd en zijn de opgenomen prijzen geïndexeerd, deze bedragen zijn overgenomen in de herziene begroting 2026. Het plan heeft ook als leidraad gediend voor het begrote bedrag aan uit te voeren onderhoud en als onderbouwing voor het verloop van de voorziening onderhoud. Overigens wordt gestreefd naar optimalisatie van de verhouding tussen kosten en de hinder door werkzaamheden. Dit vindt onder meer plaats door onderdelen te bundelen en zodoende kostentechnische- en planning-technische voordelen te behalen. Hierdoor kunnen onderdelen tussen de verschillende jaren doorschuiven. Voorop staat de instandhouding van de activa op het overeengekomen niveau.

Financiële consequenties

Alle kosten van doorlopend onderhoud aan gebouwen en installaties e.d. worden in de resultatenrekening opgenomen. In het kader van het groot onderhoud is een voorziening voor het groot onderhoud beschikbaar. Zoals vermeld is eind 2019 een inventarisatie van de onderhoudstoestand uitgevoerd, met daaraan gekoppeld een jaarlijkse actualisatie van de onderhoudsprognose. Op basis daarvan is de voorziening geactualiseerd tot en met 2024 en geïndexeerd voor 2026; ook zijn de dotaties en onttrekkingen in de begrote cijfers hierop gebaseerd. Onderstaand is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de voorziening onderhoud.

Overzicht verloop onderhoudsvoorziening								
Bedragen * € 1.000	Begrotingsjaar 2025				Meerjarenraming (saldi 31-12)			
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2026	2027	2028	2029
Voorziening onderhoud	2.166	359	20	2.505	234	530	259	43

5.4. Investerings

Voor 2026 zijn er wederom vervangingsinvesteringen gepland doordat investeringen uit 2024 én 2025 zijn doorgeschoven naar 2026 voor het wagenpark. Al naargelang zullen deze auto vervangen worden door brandstof eenheden of bij beschikbaarheid elektrische eenheden. De investering is daardoor flink opgelopen en bedraagt inmiddels tussen de € 1.500.000 en de € 2.500.000 afhankelijk van de mate waarin elektrificering noodzakelijk en mogelijk is. De verduurzaming van het wagenpark gaat gepaard met extra kosten. MidZuid heeft meegedaan aan een Europese aanbesteding voor koop en lease van vervoermiddelen. Juist voor de verduurzaming van het wagenpark is operational lease een aantrekkelijk alternatief, waarbij we dit ook zullen gaan inzetten. Dat kan betekenen dat de geraamde investeringen worden

omgezet in operational leasekosten, zolang de onderliggende cataloguswaarden de hierboven genoemde investeringsbedragen niet overschrijden. Daarnaast zullen er de jaarlijkse vervangingsinvesteringen plaatsvinden in overige bedrijfsmiddelen. Qua overige investeringen schatten we dit in op, in afwachting van de huisvestingsplannen, een vervangingsinvesteringsbedrag van maximaal € 200.000 .

5.5. Financiering

WAVA is in de afgelopen jaren sterk afhankelijk gebleken van externe financiering. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van voldoende eigen vermogen. Van het verloop van de langlopende leningen in het begrotingsjaar 2026 kan het volgende overzicht worden gegeven:

	1	2	3	4	5	6	Totaal
	begroot	begroot	begroot	begroot	begroot	begroot	
Oorspronkelijk bedrag	1.000.000	1.000.000	1.600.000	2.500.000			
Ingangsdatum	29-dec-2021	29-dec-2022	28-dec-2023	30-dec-2024	31-dec-2025	29-dec-2026	
Looptijd tot	29-dec-2026	29-dec-2027	29-dec-2027	29-dec-2028	29-dec-2029	29-dec-2029	
Aflossing	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	
Rentepercentage	0,15%	3,31%	2,74%	2,70%	3,50%	3,50%	
Restantbedrag 1 januari 2026	1.000.000	1.000.000	1.600.000	1.000.000	2.500.000	-	7.100.000
Aflossing in 2026	-1.000.000						-1.000.000
Nieuwe lening 2026	-	-	-	-	-	1.500.000	1.500.000
Restantbedrag 31 dec. 2026	-	1.000.000	1.600.000	1.000.000	2.500.000	1.500.000	7.600.000

Oorspronkelijk was sprake van leningen van totaal € 11 miljoen, waarvan € 5 miljoen ter financiering voor de aankoop van het pand en € 6 miljoen voor verliesfinanciering. De laatste lening is in 2014 overgesloten voor een bedrag van € 5 miljoen. Vanwege effectief uitgevoerd treasurybeleid is het geld dat gereserveerd stond voor het uitvoeren van groot onderhoud aan het pand ingezet om de hoofdsom tijdelijk te verlagen. Hiermee is een jaarlijkse rentebesparing gerealiseerd van zo'n € 60.000. Door de aflossingen is de totale schuld eind 2021 tijdelijk teruggelopen tot € 5.600.000, waar deze normaliter € 7.600.000 zou zijn. De overige leningen betreffen herfinanciering van de aflossingen op de lening inzake verliesfinanciering, met een uitbreiding van € 600.000 voor de financiering van een investering in het wagenpark, begin 2019 (bestuursbesluit 22 november 2018). De verwachting is dat de aflossingen in de toekomst geherfinancierd zullen worden. Dit komt doordat de reserves op maximaal staan en de bedragen daarboven normaliter aan de deelnemende gemeenten worden terugbetaald. Vanwege het geplande onderhoud is de verwachting dat de schuldpositie in 2026 toe neemt naar haar normale niveau. Hiermee komt het geld dat bestemd was voor het uitvoeren van het groot onderhoud aan het pand daarvoor weer beschikbaar. Vanwege het steeds verder uitstellen van het groot onderhoud in afwachting van de nieuwbouwplannen neemt het risico steeds verder toe dat er acuut

onderhoud uitgevoerd moet worden, zodat een noodzakelijk niveau aan Arbo omstandigheden gewaarborgd blijft.

Bij de BNG is een kredietfaciliteit beschikbaar van € 1 miljoen (met een intradaglimiet van € 1,5 miljoen).

Het betalingsverkeer is volledig geautomatiseerd en verloopt middels een systeem van elektronisch bankieren. In lijn met de bepalingen van de wet FIDO is een treasury statuut beschikbaar dat is geactualiseerd begin 2019. WAVA voldoet aan alle verplichtingen inzake het Schatkistbankieren. Dagelijks wordt het saldo beoordeeld en indien nodig afgestort ten gunste van de centrale overheid.

Gelet op de gemaakte afspraken met de deelnemende gemeenten, waarbij de begrote gemeentelijke bijdrage op kwartaalbasis vooraf wordt vergoed, wordt verwacht dat voorlopig geen beroep hoeft te worden gedaan op de kredietfaciliteit bij de BNG. Deze zullen met ingang van 2025 ook periodiek worden gefactureerd.

5.6. Verbonden partijen

Overzicht verbonden partijen

De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling WAVA zijn: Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

Daarnaast zijn binnen de gemeenschappelijke regeling de volgende rechtspersonen aanwezig:

- MidZuid B.V., ten behoeve van het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, gericht op de verbetering van de mogelijkheden voor de uitvoering van de doelstelling van WAVA.
MidZuid B.V. is voor 100% eigendom van WAVA.
Het resultaat van MidZuid B.V. wordt volledig verrekend met WAVA.
- MidZuid A.I.D. B.V.; dit is een 100% deelneming van MidZuid B.V.
MidZuid A.I.D. B.V. is de entiteit waarin onder meer de werknemers vanuit andere contracten dan de WSW, ambtenaren en het regulier personeel worden verloned. De activiteiten van MidZuid A.I.D. B.V. worden volledig verrekend met MidZuid B.V.

6. Bijlagen

6.1. Bijlage 1: Inzicht in gemeentelijke bijdrage

Algemeen

In deze bijlage is de berekening van de gemeentelijke bijdrage aan WAVA opgenomen. De gemeentelijke bijdrage aan WAVA bestaat uit een bijdrage in de vaste lasten en een bijdrage in het subsidieresultaat c.q. om te komen tot een sluitende begroting.

Gemeentelijke bijdrage 2026

De bijdrage in de *vaste lasten* wordt over de gemeenten verdeeld op basis van een eerder vastgesteld omslagpercentage. Dit leidt tot de volgende verdeling:

Verdeling vaste lasten:			
Bedragen * € 1	Omslagfactor	Begroting 2026	Herziene begroting 2026
Altena	26,83%	158.312	171.728
Drimmelen	12,17%	71.819	77.906
Geertruidenberg	15,61%	92.091	99.895
Oosterhout	45,39%	267.778	290.471
	100,00%	590.000	640.000

Voor de gemeentelijke bijdrage in het *subsidieresultaat/begrotingssaldo* is het aantal plaatsingen bepalend. Daarvoor is als basis genomen het definitieve aantal plaatsingen in 2024 van SW-medewerkers vanuit de deelnemende gemeenten bij WAVA. Het hierna opgenomen bedrag per gemeente betreft een voorschotbedrag; bij de jaarrekening vindt een verrekening plaats op basis van het werkelijk aantal plaatsingen.

Verdeling subsidieresultaat / begrotingssaldo			
<i>Bedragen * € 1</i>	Aantal plaatsingen 2024	Begroting 2026	Herziene begroting 2026
Altena	105	727.125	714.000
Drimmelen	47	325.475	319.600
Geertruidenberg	66	457.050	448.800
Oosterhout	182	1.260.350	1.237.600
	<u>400</u>	<u>2.770.000</u>	<u>2.720.000</u>

Vorenstaande cijfers zijn getotaliseerd weergegeven in de volgende tabel:

Totale bijdrage per gemeente		
<i>Bedragen * € 1</i>	Begroting 2026	Herziene begroting 2026
Altena	885.437	885.728
Drimmelen	397.294	397.506
Geertruidenberg	549.141	548.695
Oosterhout	1.528.128	1.528.071
	<u>3.360.000</u>	<u>3.360.000</u>

Meerjarencijfers

Op basis van de in deze herziene begroting opgenomen meerjarencijfers ontwikkelt de gemeentelijke bijdrage zich volgens onderstaande cijfers:

Totale gemeentelijke bijdrage, meerjarig					
	Herziene	Begroting			
	begroting	2027	2028	2029	2030
	2026				
Altena	885.728	909.090	1.004.100	982.050	982.050
Drimmelen	397.506	407.963	451.145	441.275	441.275
Geertruidenberg	548.695	563.380	618.033	604.173	604.173
Oosterhout	1.528.071	1.568.566	1.728.722	1.690.502	1.690.502
	<u>3.360.000</u>	<u>3.449.000</u>	<u>3.802.000</u>	<u>3.718.000</u>	<u>3.718.000</u>

6.2. Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten

Hierna wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de bij het opstellen van de herziene begroting gehanteerde (financiële) uitgangspunten:

- De herziene begroting is opgemaakt op basis van de meest recente gegevens en inzichten.
- De kosten en opbrengsten worden zo zuiver mogelijk toegerekend aan de diverse posten in de herziene begroting.
- De laatste begrotingscijfers van het macrobudget voor de subsidie van het rijk voor de uitvoering van de Wsw worden als uitgangspunt genomen voor het te verwachten subsidiebedrag. Dit betekent dat de cijfers van de septembercirculaire 2025 zijn aangehouden voor wat betreft de rijkssubsidie SW voor 2026 en volgende jaren. De macrocijfers kunnen aangepast worden aan eventuele ontwikkelingen betreffende de hoogte van het wettelijk minimumloon (WML) en de lonen in de gesubsidieerde sector. Dit wordt meestal pas bekend in de loop van het begrotingsjaar. Hiermee is, conform bestendige gedragslijn, geen rekening gehouden.
Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.
- Er is rekening gehouden met de rijksbijdrage sociale infrastructuur en het impulsbudget sociale infrastructuur.
- Voor de SW is rekening gehouden met een sneller teruglopend personeelsbestand dan de uitstroom waarin de septembercirculaire rekening mee wordt gehouden. Deze terugloop is gebaseerd op de 'blijfkans' volgens het rijksbudget met betrekking tot de deelnemende gemeenten en de daaruit voortvloeiende volumecomponent (Q). Het

- aldus bepaalde aantal is bepalend geweest voor zowel de begrote rijkssubsidie als voor de berekening van de formatie/salariskosten SW-medewerkers.
- Voor nieuw beschut werk is uitgegaan van opbrengsten in de vorm van loonkostensubsidie en een begeleidingsvergoeding (€ 12.485 per fte). Voor wat betreft de loonkostensubsidie is uitgegaan van de gemiddelde loonwaarde van de medewerkers nieuw beschut werk die bij het opstellen van dit bedrijfsplan in dienst waren. Het subsidieresultaat (verschil tussen loonkosten en loonkostensubsidie) is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de herziene begroting. Het aantal medewerkers nieuw beschut werk is gebaseerd op de in december 2024 door het ministerie per gemeente gepubliceerde taakstelling ultimo 2025 teruggerekend naar gemiddelden over het jaar. Voor de jaren 2026 en volgende is de meerjarige lijn doorgetrokken.
 - De forfaitaire loonkostensubsidie (LKS) voor beschut werk aangekondigd in de voorjaarsnota 2025 en wordt naar verwachting structureel ingevoerd per 1 januari 2028. De forfaitaire LKS wordt naar verwachting vastgesteld op 68% van het wettelijk minimumloon (WML). Tot de wetwijziging in 2028 ontvangen gemeenten tijdelijk extra middelen via de rijksbijdrage beschut werk. Hiertoe worden als ophoging gelden van circa € 2.971 per plek aan toegevoegd. Dit geldt voor de jaren 2025, 2026 en 2027. De VNG adviseert gemeenten om in de financiële afspraken met werkontwikkelbedrijven nu al het percentage van 68% te hanteren om rust en voorspelbaarheid te bieden. Dit voorkomt ook een aparte uitbetalingsstroom van de extra € 3.000. In deze begroting is de € 3.000 meegenomen onder de loonkostensubsidie bij beschut werk
 - Voor 2026 is uitgegaan van gemiddeld 113 medewerkers die werkzaam zijn via een participatiebaan. Voor de jaren erna is dit aantal jaarlijks met 5 verhoogd. Voor wat betreft de loonkostensubsidie is uitgegaan van de gemiddelde loonwaarde van de medewerkers P-banen die bij het opstellen van de herziene begroting in dienst waren. Voor deze doelgroep is rekening gehouden met een begeleidingsvergoeding van € 5.760 per persoon. Het verschil tussen de loonkosten en loonkostensubsidie van deze medewerkers is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de herziene begroting.
 - De loonkosten van de SW-medewerkers zijn gebaseerd op de cao SW. Op grond van deze cao volgt de loonontwikkeling de prijsontwikkeling van het rijksbudget (LPO) resp. het wettelijk minimumloon. Hierbij is rekening gehouden met de tussentijdse aanpassingen op de cao. De cao SW loopt van 2021 – 2025, waarin de systematiek uit de vorige cao voor wat betreft het berekenen van de algemene loonstijgingen is voortgezet.
 - De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de lopende cao-gemeenten, waarbij rekening is gehouden met de verwachte stijging in treden van deze medewerkers.

- De loonkosten van de overige medewerkers (nieuw beschut, participatiebanen) zijn gebaseerd op de cao "Aan de slag" en zijn gerelateerd aan de verwachte stijging van de minimumlonen.
- Voor de ontwikkeling van de prijzen is voor 2026 uitgegaan van de prijsontwikkeling zoals deze in de kadernota 2026 is opgenomen. Waar sprake is van specifieke indexcijfers voor een begrotingspost (bijvoorbeeld voor de omzet, zie hierna) is de indexering hoger gesteld. Voor de jaren erna is het prijspeil 2026 aangehouden; dit geldt zowel voor de kosten als opbrengsten.
- De omzet wordt voornamelijk gerealiseerd binnen MidZuid B.V. en maakt daarmee onderdeel uit van het operationeel resultaat in de herziene begroting.
- Voor de diverse te factureren opbrengsten is in het najaar de indexatie voor 2025 vastgesteld voor de door MidZuid eigen uitgevoerde werkzaamheden, welke ontwikkeling is gevolgd in de begrotingscijfers. De indexering op eigen uitgevoerde werkzaamheden is vastgesteld op 4,5%. Voor de jaren na 2026 is, zoals hiervoor vermeld, het prijspeil 2026 aangehouden. Voor de werkzaamheden die in onderaanneming voor MidZuid worden uitgevoerd is er in de begroting vanuit gegaan dat eventueel hogere indexeringen worden doorbelast aan de afnemers, zodat daar geen extra kosten uit voort komen ten laste van MidZuid.
- Onder de vaste lasten wordt verstaan de kosten van het gebouw en de rentekosten van een lening uit het verleden waar geen activa tegenover staan. De vaste lasten worden volgens een vastgesteld percentage verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie hiertoe bijlage 1).
- De term overhead is bij de laatste wijziging van het BBV nader gedefinieerd. De onder overhead WAVA in de herziene begroting opgenomen kosten betreffen de ambtelijke medewerkers die werkzaam zijn in functies die binnen de nieuwe definitie van overhead vallen. Voor 2026 worden geen medewerkers voorzien die onder deze definitie vallen.
In de geconsolideerde cijfers is ook een post overhead opgenomen. Aangezien MidZuid B.V. niet hoeft te voldoen aan de verslaggevings-eisen van het BBV, wordt het begrip overhead in de geconsolideerde cijfers ruimer geïnterpreteerd. Deze overhead bestaat uit de algemene bedrijfskosten en de kosten van indirect personeel. Deze posten worden begroot op basis van een realistische inschatting van de ontwikkelingen op gebied van volume, loon en prijs. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's.
- In deze herziene begroting is opgenomen dat een bedrag ter grootte van de begeleidingsvergoedingen door mag worden gestort aan MidZuid B.V. Dit resulteert in een positief resultaat bij MidZuid B.V., zodat deze geen structureel verlies meer lijdt.

- Voor het bepalen van de hoogte van de post onvoorzien is uitgegaan van 2% van de loonkosten van het reguliere personeel van WAVA en MidZuid B.V. (afgerond naar beneden). De verwachting is namelijk dat de grootste kans op onvoorziene uitgaven in de personele sfeer ligt (vervanging bij langdurige ziekte e.d.)
- Oorspronkelijk was de afspraak dat de gemeentelijke bijdrage beperkt blijft tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen neutraal verloopt. In de vergadering van het bestuur van 24 november 2016 is de afspraak gemaakt dat de begroting (en meerjarenbegroting) sluitend moet zijn. Dit heeft effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen: de vaste lasten zijn geheel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage; in de gemeentelijke bijdrage in het subsidieresultaat/begrotingssaldo worden, naast het subsidieresultaat SW, ook de saldi van de doelgroepen nieuw beschut en participatiebanen, het operationeel resultaat en de post onvoorzien betrokken.
- Vennootschapsbelasting. In de herziene begroting is geen rekening gehouden met eventuele lasten in het kader van de vennootschapsbelasting. Begin 2016 heeft de belastingdienst bericht dat, gelet op de activiteiten van WAVA en de wijze waarop eventuele resultaten worden verrekend, er geen sprake is van winsttoogmerk en dat daarom ook geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.
- Deze eerste begrotingswijziging 2026 is een begrotingswijziging en hoeft daarmee niet, zoals voor de begroting geldt, op alle punten te voldoen aan het BBV. Om die reden is een aantal kengetallen, een geprognosticeerde balans en de begroting naar taakvelden niet opgenomen in deze herziene begroting.